

Brannvern. Knut Storbergets utspill om å innføre sanksjoner mot brannslurvere, er spill for galleriet. Sanksjoner er mulig i dagen lovverk. Sanksjonsmulighetene er like tilgjengelige som slangene på brannbilen.

Sanksjonér mot brannslurv

Av Nils A. Raknerud,
vaktmester og forfatter

Får stryk. Før jul var nyhetsbildet i Norge preget av dødsbranner. 2008 ble det verste året i så måte på 30 år. I november og desember mistet 35 mennesker livet i brann her i landet. Den verste var brannen i hybelgården til Olav Thon på Grønland i Oslo.

Mediene skildret brannene som drama og tragedier. Vi så bare spredte tilløp til å ta opp brannforebyggende arbeid i en større sammenheng. Men 22. desember kunne Aftenpostens førsteside fortelle om pålegg fra Oslo Brann- og redningsetat som ikke følges opp.

Manglende mediekritikk

«Av 238 avvik selskapet (Thon Gruppen, min anm.) fikk beskjed om for fem år siden, er bare 16 prosent utbedret» Avisens avsløring var det som kom nærmest en høyst påkrevet systemkritikk av brannvernet.

Brannforebyggende tiltak omfatter alt arbeid som gjøres for å hindre at brann oppstår og redusere konsekvensene hvis brann oppstår. I de siste år er større vekt lagt på egenkontroll. Systemet har svakheter. Sanksjoner benyttes ikke.

Gårdeiere og forvaltere er i detaljerte forskrifter pålagt å sørge for at en rekke tiltak er truffet, at alle sikkerhetsmessige opplegg fungerer til enhver tid. Det være seg opplæring av nyansatte til sprinkleranlegg i taket. I tillegg skal det dokumenteres et systematisk brannvernarbeid.

Dokumentasjon beviser lite

Dokumentasjonen av eget brannvernarbeid, papirarbeidet, beviser lite. Viser dokumentasjonen sannheten? Eller er den helst noe man serverer sammen med kaffe og vafler når Brannvesenets inspektører kommer?

Gjennomgangen av papirene er gjerne så omfattende at det ikke blir tid til en reell gjennomgang av selve brannobjektet, det være seg biblioteket, helsestudioet eller hotellet.

Pålegg fra Oslo Brann- og redningsetat følges ikke opp, skriver Nils A. Raknerud. Her fra brannen i Urtegata 31 i desember 2008.

FOTO: OLAV RØLI

Muligheten for at «ting ser bedre ut på papiret» er i høy grad til stede.

Gått ut på dato

Et eksempel fra min hverdag: Jeg pleier min helse med bassentrening i kjelleretasjen på et studio i Oslo. Brannvern inngår i HMS; helse, miljø og sikkerhet. Som så mange andre steder har jeg observert – og påpekt – at nødlysanlegget ved bassenget er ute av funksjon. Dessuten er det gått ut på dato.

Ved en brann går ofte hovedstrømmen. Da skal batteridrift overta nødbelysningen. Under en eventuell brann her, må altså vi – 10 eldre pasienter – i stummende mørke svømme og finne stigen opp av vannet for så å fomle oss frem til garderobe, trapp og utgang. Rømningsssituasjonen vil i seg selv bli livstruende.

Vakre ord

Men Brannboka, som inneholder byggets samlede branndokumentasjon, er lett tilgjengelig ved hovedinngangen. Her

«Brannvern er en livsviktig beskyttelse»

innledes med vakre ord om at «Sikkerhetsfilosofien for . . . gate nr. . . er at brann ikke er noe som skjer, brann forårsakes». Forvalteren tar altså ansvar – på papiret. Realitetene er det verre med.

Sikkerhetsarbeidet har sine «systemfeil».

- Internkontroll er et «bukken passer havresekken»-opplegg.
- Tilsynsmyndighetene rekker ikke å sjekke realitetene.
- Tilsynsmyndighetens pålegg følges ikke opp.

Justisminister Knut Storberget vil gjøre noe med det siste, oppfølging av tilsynsmyndighetens pålegg. I romjulen rykket han ut. «Lei av brannslurv», sa han i Aftenposten 3. juledag i fjor. Ministeren ble skremt av vinterens mange branner og tok angivelig grep: «Storberget åpner for sanksjoner» mot gårdeiere som «ikke følger opp anbefalt brannvern», skulle vi beroliges med. Personlig ble jeg sjokkert.

Storbergets utspill er spill for galleriet. Han vil innføre sanksjonsmuligheter mot brannslurvere. Men dette er jo mulig i dagen lovverk. Sanksjonsmulighetene er like tilgjengelige som slangene på brannbilen.

Forplikter

Forskrift «Om Brannforebyggende Tiltak Og Tilsyn» (FOBTOT) er i sin nåværende form et dokument som gårdeiere ikke bare bør ha liggende i skuffen, men er forpliktet til å kjenne til (og selvsagt følge). FOBTOT sammenfatter og/eller erstatter dels andre forskrifter og gjaldt fra 2002, men innebærer ikke noe nytt eller noe hokusfokus som eier og forvalter av bygg ikke skal kjenne til.

Forskrifter er lov i detalj. I dette tilfellet støtter forskriftene seg på brann og eksplosjonsvernlovens § 37 – § 40 og § 42. Disse paragrafene er sanksjonsmuligheter så det holder.

Her kan slurvete og somlete gårdeiere og forvaltere få pålegg om tvangsgjennomføring, forelegg, tvangsmulkt og fengsel. Justisministerens initiativ er rettet mot opinionen, ikke mot brannfaren.

Tiltale

Storberget burde heller, med lovens sanksjonsmuligheter i hånd, bidra til å fremskynde en tiltale mot Thon-gruppen.

Mens brannfolkene fortsatt drev med slukking av Urtegata 31, ble Olav Thon fremstilt som den bekymrede, snille mannen som tilbød hotellrom til sine husløse. Thon-gruppen har 19 hoteller i Oslo og omegn. Kanskje var det aktuelt med rom på Thon hotel Ski?

Brannslurvere må skjerpe seg

6. januar fastslo Østlandets Blad at Thon får «stryk av brannvesenet» hva sikkerheten i Ski angår. Olav Thon er med andre ord en stor brannslurver. Han og andre brannslurvere blant forvaltere og eiere må skjerpe seg.

Brannvern er et gode, en livsviktig beskyttelse.

• Skriv kortest mulig. Vi forbeholder oss retten til å forkorte. Innlegg som er sendt til flere aviser, trykkes ikke. Oppgi navn, adresse og telefon på dagtid.

• Skriv til: Aftenposten, Debattredaksjonen, Postboks 1, 0051 Oslo. Telefaks: 22 86 40 89

E-post: debatt@aftenposten.no

Hovedinnlegg: 5000 tegn inkl. mellomrom

Debattinnlegg: 1000-1500 tegn inkl. mellomrom

Kortinnlegg: 500-750 tegn inkl. mellomrom

Knut Olav Åmås
kultur- og
debattredaktør

Elendig planlegging av byggearbeider i kommunen

Forsinkelser. Oslo preges for tiden av mange byggearbeider på sentrale plasser i byen. Det som er felles for alle disse prosjektene, er lang byggetid og store forsinkelser. For tiden opplever byens befolkning oppgradering av disse plassene: Plenen i Sommerrogata, plassen foran Vinkelgården, plassen foran Indekshuset og Jernbanetorget. Felles for disse byggearbeidene er at de er sterkt forsinket, eller kommer til å bli det. Når mediene spør om årsaken til dette, svarer alltid kommunen til dette: «Da vi begynte å grave oppdaget vi uforut-

sette hindringer. . . ». Og avisene aksepterer denne unnskyldningen uten videre.

Vi som har vår gange i disse deler av byen, vet at årsaken er en helt annen, nemlig mangel på arbeidskraft. Det er forbløffende å registrere hvor få arbeidere – om noen i det hele tatt – som jobber der. Arbeidet går uhyre tregt. Kommunen vet dette, men velger å fortie det i sine offisielle svar. Sannheten om både lang byggetid og store forsinkelser på toppen av dette er en kombinasjon av for få arbeidsfolk og elendig planlegging.

Nå er det vedtatt opprustning av den lille plassen på Adamstuen og den enda mindre Thomas Heftyes plass. Det sies ikke hvor lang tid disse arbeidene skal ta, men et godt tips er ca. et halvt år. Slike arbeid burde med god planlegging og stor nok arbeidsstokk ta maksimum tre-fire uker. Nå kan innbyggerne i disse to områdene snart selv bivåne hvordan arbeidet skrider langsomt frem der. Og kommunen vil som vanlig unnskyldes seg med at «det oppsto vanskeligheter da vi begynte å grave og oppdaget ting i grunnen som vi ikke visste om».

Den samme sendrektighet ser vi i opprustning og vedlikehold av veier og jernbanen rundt Oslo. Mangel på kvalifiserte arbeidere er hovedårsaken til lang byggetid, utsettelse og dårlig kvalitet. Men når alle skal ta videregående utdanning i «kunnskapssamfunnet», blir det snart ingen igjen som hverken vil eller kan arbeide i manuelle yrker. Da stopper samfunnet, og hvem påtar seg skylden?

Leif Osvoid, Oslo